

Petra Sternbergová

KOPTSKÁ CÍRKEV V EGYPTĚ

Oponentský posudek diplomové práce

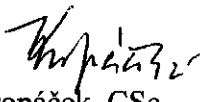
Diplomantka předkládá práci na náročné téma, vyžadující si značnou erudici v teologii a v obecných a zvláště pak církevních a regionálních dějinách. Z velké části tyto nároky zvládla, zřejmě i díky zaujetí pro vícevrstevný předmět studia, které je v práci zřetelně patrné. Ve výsledném tvaru práce podává dobře pročleněný přehled o dějinách Koptů od počátků křesťanství v Egyptě ve zkratce až do současnosti, o koptském mnišství, významných osobnostech duchovních dějin a polemik, o obrození ve 20. století, o věrouce a kultu a o soudobých snahách o dialog a sblížení s církvemi, které přijaly chalkedonskou christologii (pravoslavnými a krátce i západními). Oceňuji příjemný, čtivý, tématu přiměřený sloh podání a dobrou přehlednost.

Jako oponent jsem ale nucen obrátit pozornost k těm stránkám práce, kde se nelze zdržet výtek. Seznam literatury je sice poměrně bohatý, ale nevhodně rozdělený. Tituly uváděné jako prameny takovému označení neodpovídají: patří rovněž do (sekundární) literatury. Autorka používala monografie a stati v angličtině a v češtině a nedokázala se vyrovnat s různostmi přepisu týchž jmen a pojmů v odborné literatuře v těchto jazycích. Např. u řeckých slov čeština transliteruje podle řečtiny, angličtina podle latiny; diplomantka sice píše o Chalkedonu, ale občas jí unikne i Chalcedon (s. 7, 30) a Nicopolis (80), Macarius (72), poangličtěně Epiphanius (65), Bishoi (65 a dál). Nedobře jsou přepisována arabská jména; o dobře známé káhirske čtvrti Šubře se píše jako o Shubra (navíc neskloňovaně, s. 81-85), český odborný úzus požaduje psát Fajjúm (85), Abdal-Masíh al-Habaší (80), chalífa Ma'mún (42), ar-Rašíd Abú 'l-Chajr at-Tajjib (45) apod. Správně hovoříme o mamlúcích, ajjúbovské době a samozřejmě o době osmanské (a nikoli po anglicku ottomanské (46 aj.). Vzhledem k tomu, že autorka měla k dispozici *Dějiny Egypta* z r. 2009 (vydalo Nakladatelství Lidových novin, nikoli Lidové noviny), měla se řídit přepisy R. Veselého anebo požádat o konzultaci arabistu.

Na nevydařené přepisy navazují chyby věcné. Nepřijatelný je název kapitoly 4.11 Anglický protektorát (1882-1952). V jeho textu autorka ukazuje, že ví, že Egypt byl pod britským protektorátem jen za 1. světová války, před ní byl jen de facto okupován

bez formální úpravy, po válce byl uznán za nezávislý a přítomnost britských vojáků byla smluvně upravena. Obecně k tématu ještě připomínám, že o koptské zbožnosti obhájila na FFUK na jaře 2009 výbornou doktorskou disertaci religionistka Viola Pargačová, a to na základě pobytů v řadě koptských klášterů a četby v koptském prostředí velmi oblíbených knížek a brožur o místních světcích v minulosti i soudobých. Pokud by P. Sternbergová chtěla na tématu dále pracovat a třeba i publikovat, doporučoval bych jí s touto disertací se seznámit. Přes množství uvedených i dalších možných výtek formální povahy pokládám předkládanou práci za kvalitní. Jak jsem uvedl v úvodu, oceňuji její přehlednost a kultivovanou empatii. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako *velmi dobrou*.

V Praze 25. srpna 2010

Prof. PhDr. Luboš Kropáček, CSc.